

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Caput VII. Circa Sextum, & Nonum Decalogi præceptum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](#)

certum sit in desiderio & consensu , immo & in ga-
dio de re illicita jam habita debere coram Confessorio
aperiti conditionem persona desideratae , hoc modo :
*Desideravi moniam , nuptiam , &c. in homicidio , desi-
deravi occidere Patrem , vel fratrem , &c. seu gavisus sum
commisso peccatum cum moniali , vel nuptia , &c. gavisus
sum occidere Patrem , Fratrem , &c. quia tales voluntatis
actus supponuntur esse contra diversas virtutes , unde &
sine dubio sumunt suam specificationem à talibus obie-
ctis specie mortali diversis : Cum inquit , certum id om-
nino sit ; celebris controvexitus quaestio de statuto
morosa : An scilicet si quis solum delebetur (sed non
desiderat) de copula quam cogitat , cum nupta v.g. vel
cum moniali debeat id explicare : An potius hifficiat
dicare , *Toties venerè de copula illicita delebitus sum
llam cogitando?**

2. *Et ut pro nostra consuetudine scholasticas quæstiones prætermittamus: Dico probabilem esse sententiam docentes sufficere, sine obligatione declarandi personas, circa quas ejusmodi morola deleteratio versata est. Ita Vasquez p.2. disp. 111. & 112. Castrop tom. 1. tract. 52. disp. 2 p. 10. § 4. aliquis non paucis. Ratio est quia deleterationes ejusmodi non variantur specie ex varietate conditionum illarum personarum. Non variant autem, quia satis superque & adæquatè sunt, contrahuntque suam omnes turpitudinem ex oppositione eam virtute Temperantia quæ nunc sola violatur: neque enim ille animus sit fultus in sola ea voluptate procedit ad violandum, seu ad desiderium violandi. Ius speciale conjugate; soluta, &c. ergo satis explicatur per solam oppositionem ad virtutem Castitatis.*

3. Non sic si quis delectaretur de concubitu coniugate formaliter ut conjugata est, seu ut nupta est, seu ut sacra est, (id quod certe rationabilem erit) tunc enim esset necesse id explicare, ut ex se pater: nam propterea si quis se morose delectaret de concubitu sodomitico, non satis esset si diceret; Delectans sum de copula illicita, sed debet hanc specialitatem explicare, quia tunc formaliter hanc vestitatur in talem copulam, ut diversam à naturali congressu.

4. Quod diximus de delectatione morosa, videatur etiam, secundum hanc sententiam, dicendum de aspergitibus, quando quis respicit mulieres affectu venereo, sine progressu ad eas concupiscendas: quia tunc videatur similius, interius delectatio tota consummari: At si easdem venereo mortali affectu tangere; quia exterius actio consummatur, esset persona conditio declaranda.

An verò sicuti certum est, quod qui vovit Castritatem si morose delectetur de obiecto turpi, v.g. de Fornicacione, debet explicare suum votum, quia sic adversus Castitatem, & adversus Religionem delinquit: ita conjugatus si similiter morose delectetur, obstringatur in Confessione explicare se esse conjugatus? Affirmat Vaqz. 2. p. tom. 1. disp. 111. cap. 2. num. 10. quia fides Matrimonij obligat non solum corpus, sed etiam mentem in aliud obiectum turpe non collocare: negat Hurtadus de subiect. peco. disp. 4. diff. 10. his verbis Docet Vasquez coniugatum, qui venerè delectatur de Fornicatione cum non sua tantum peccare peccato luxuria, contra Castritatem, sed etiam peccato Adulterij contra fidem Matrimonij: id tamen difficile est, & nullo fundamento probatum, quia difficile est & absque sufficienti fundamento, in Matrimonio, prestatr si fidem coniugi non collocandi mentem in aliena. Hac Hurtadus, sane probabiliter.

Cum quo sentiunt alij, & notat non nemo, tr. 4. q.
me al. 6. n. 2. idem esse in tactibus ex se honestis, verbi
gratia, osculo more patrio, sed in honesto tantum ex
malo affecta.

De locutione turpi sistente in sola locutionis deletione, dicam mox §. sequenti.

Etiam accidens) variantis circa multa obie-
cta, dixi cap. II. §. 8. & 9.

§. II. De locutione turpium: ubi remiss
et tacitibus impudicis.

S. Tria hic incident expendenda. Primo, an turpia cum peccato mortali colloccuntur, beatum explicare materia confabulationis, nempe monem inservisse de adulto, stupro, sodomitico, cunctis aut numerum personarum, coram quibus sunt colloquia. Tertio an conditiones carcerum, narium, utrum scilicet sint Sacerdotes, pupilli, duobus postrem satis disputavimus super capitulo de scandalo. Superest ergo hic agere dumtaxat de pecatis.

test. At hic propria difficultas est: An si loquaris de peccatis tuis, dictis solum delectando te in his loquutionibus, sine desiderio, idem dicendum sit?

7. Respondeo, si solum de ipsa narratione delicteris, probare est *satis* tibi esse dicere, *Tu loqueris siem delectando me de ipsa turpum narras.* Sed quid si delecteris de ipsis rebus, seu obiectis praesentatis per locutionem, sine desiderio tantum etiam est? Respondeo esse item probabile, non necessario explicanda ipsa obiecta, an scilicet fuerit in materia, stupra, factielegia, & c. nisi forte delectoris de his tales sunt. Ratio est cruenta ex dictis §. praeceps, enim feret eadē m.

Quatenus locutio est scandalum sociis colloquientibus, dicam infra. §. 4. n. 25. 5.IV

De osculis & tactibus impudicis, satis sint quo
nuimus cap. I. §. 10. num. 72. & §. praecl. num. 4.
& dicemus §. 5. num. 37. & 38. & §. 6. num. 45. &
num. 57. P

S. IIII. De Iactantia & Confilio.

Hic de his differendum putavimus, quia fere
missima sunt eiusmodi peccata in materia
praecepti. Iuri nibilominus ad alias materias extenderat
Quarum ergo primis, an qui se iactet, feu laude
taliter de peccato: (nam si se iactet gloriatur de
teritate, fortitudine, vel simili, que fuit in actione
camino, sine periculo pecaminose comprehendit, scilicet
scandalis; non est mortale ex Sanchez lib. i in Dic-
tionario, qui, inquam, se de peccato v. g. contra culturam
iacta, debet in medium Confessionis affectare
clem peccati luxuria. Adulterium videlicet, fornicatio,
erigamus, de quo se iactavit: ita etiam si se iactet
homicidio, furto, blasphemia, obligiturne, an heres-
dium fuerit Sacerdotis an furtum fuerit rei facti
declarare?

9. Suppono autem semper solum adesse precium iactantia, non verò intermisceri desiderium, vel gaudium, vel delectationem: si enim hæc accedantibus da erit doctrina allata supra §. 1.

10. Dico non solum predictas species non numerari possunt esse declarandas, sed probabile est cum Catechismus tract. 2. disp. 2.p. 21.n. 6. sufficere si dicas sententiam de peccato mortali: *seu de obiectione mortaliter permissorum.* Ratio est quia tota malitia quanta quanta est etiam in eo, quod offendit Deum eligantur medium ad captandam gloriam apud homines, quem integrum est Dei reverentia, id quod aggreget in omnibus invenientur; vel si quid aggrevat peccatum, non detur ejusmodi malitiæ in aliam speciem transformatio. *Si ergo* *caso* *cur* *caso* *cur*

11. Adverte hic tria. Primo si te iactes contumelias, tuum Patrem v. g. à te fuisse verberatum vel te pulum habuisse cum feminis bona fame, quod per eisdem tuis, & illi feminæ estet notable deducens; deinde id explicare, non ratione mercede iactantie, sed cum talia iactantia intencioniter tui Patris, vel illius futuri infamatio. Ad evadendam modum in similibus.

11. Secundo o five peccata , de quibus perperam gloriam commiseris , five non commisericis , non est explicandum , ex Sanchez lib. 1. in Decal. c. 3. n. 5. quia æquum est utroque offendam Dei pro medio gloriæ .
 12. Tertiū quid dicendum , si non te ipsum , sed alium peccato laudes : Respondeo . Si id fiat in ejus voluntate nec est intermixtum aliquod peccatum , ut scilicet ad complacitatem , qui fortè illa laude ad peccandum existimat , &c. probabile est non esse novam speciem peccatum in Confessione declarandam: idque propter partem rationis dictæ num. 10. At si id in presentia ejus sentiat peccatum ; eveniat ; declarari in Confessione oportet speciem peccati ; de quo laus præcessit : Ratio est quia unum excitas ad complacendum , & gaudendum de patro facinore , immo etiam fortasse ad iterum ejusmodi peccatum committendum .

14. Sed jam querimus de Copilio . Dico , idem de fidelitatem esse: si enim das alium consilium de aliquo peccato ; debes explicare ejusdem speciem . Ratio est quia tunc non solum peccatas contra charitatem promini cui consilium de tua spirituali præbes , sed etiam contra virtutem , cui tale peccatum opponitur: singulæ enim virtutes nos obligant , tunc ne contra illas agamus , tunc , ne direcè procuremus quod alij illas violera , ut dicitur 1. §. 17. de scandalo . Nam propterea si Petro consilium dedisti de furto , Petro non restituente , tu repones tunc . Sic idem Sanchez ibid. n. 9.

§. IV. De prima luxuria specie , id est de simplici Fornicatione .

15. Percurramus universas luxurias species , ut quid in singulis explicandum necessariò sit cognoscamus . initium sumentes à simplici fornicatione , quæ est prima luxuria species . Huc tamen multa aggrediuntur , quia frequenter : nam ceterum non raro in aliis luxurias species , quas mox subiciemus , eadem evenient .

16. Qui commitit per illicitam copulam , fornicationem , non satis explicat dicendo se peccasse contra Castitatem , sed addere oportet : se copulam habuisse . Ita Delugo disp. 16. de penit. sct. 5. n. 238. quia secus non explicetur malitia propria copula fornicataæ , quæ est dividua malitia quacunque contra Castitatem .

17. Qui commitit tria v. g. peccata cum tribus fecundis rationis , non tenetur declarare fuisse tres feminæ , cum satis sit dicere , ter fornicatio sum . Sic Bonacina de Sacram. disp. 5. q. 5. p. 2. sct. 2. §. 3. diff. 3. p. 3. 8. 14. Ratio est , quia eadem est malitia sive cum tribus , sive ter cum eadem , nisi forte aliquando id interroget Confessorius , ut occasio proxima tollatur , quæ ex illa frequentia cum eadem timeri potest : de qua re dixi Cap. 1. §. 1. num 5. & 6.

18. Peccatum cum filia Confessoris nec ex se est flagitium , nec incestus , sed simplex fornicatio . Sic Willm. tom. 1. rad. 30. cap. 5. num. 105. alioque . Quare qui id commitit satis est fateri , se fornicatum esse . Prædicimus autem à solicitatione Confessionis . Nam solicitatione ipsiusmodi est specialiter confitenda , cum sit contra reverentiam Sacramento debitam . Præscindimus tamen quando , esse Confessoriam , assumetur ut medium ad peccandum , vel simile ; tunc enim adesse nova malitia vel contra reverentiam Sacramenti , vel contra malitiam viri .

19. Virgo sive vir , ex Filliuc. tom. 1. tract. 30. cap. 3. num. 5. sive puella ex Sanchez de Marim. lib. 7. disp. 3. num. 3. Coninch. de Sacram. disp. 7. dub. 4. num. 29. qui prima vice , voluntariè frangit virginitatem , non peccat diverso à simplici fornicatione , secundum opinionem aliquorum : quare sufficiet fateri fornicationem , ut obligatur virginitatem manifestare . Idem dic , si se polluat , si morose delectetur , si vir desideret virginem sine volumate vim infondere : in his enim non additur ex qualitate affectu virginitatis , nova species malitiae .

20. Fidelis peccans cum infidieli , quantum est ex hoc capite , non peccat , nisi simplici fornicatione , ex opinione probabili , Azor p. 3. lib. 3. quæst. 29. quæst. 3. licet etiam esse contra Religionem , id est contra reverentiam Sacramenti Baptismi , non negem esse probabile cum Sanchez lib. 7. de Marim. d. 5. num. 12. Delugo disp. 16. de penit. sct. 6. n. 736.

21. Confirmo priorem probabilitatem : quia principalis ratio cui dicendum foret hoc esse peccatum speciale , est , quia Ecclesia dum prohibet coniugium fidelis cum infideli , prohibet etiam quamecumque conjunctiōnem , cum sit idem motivum , id est , ut pro reverentia nostræ Religionis , vitetur illa conjunctio , quæ est damnosa tum ipsi fidelis , tum proli educanda . Quæ est ratio Sanchez ibid. allata , & approbata à Delugo ibid . Sed hæc ratio non multum urgē videtur : ergo , &c. Minor probatur : nam primo ubi unum prohibetur , non intelligitur prohibitus & aliud , quantumvis simile , ut est nocturnum in iore , multo plus quæ secundò intervenit non parva sparita , nam in Matrimonio est longe maior conjunctio , quam in copula fortiva . Tertiū quia etiam sic intelligerentur specialiter prohibita civile commercium , colloquios familiaritas , immo & servitium infiduum , ex quibus oriri maius periculum sive potest . Facit esse peccatum , quando quis cum iis infidelibus (existente eversionis periculo , vel scandalo) familiariter degi : sed hoc non est illud , de quo agimus , sed quid commune ad omnes actiones periculo peccandi exposita . Quartū cum totam hanc malitiam speciale ducant adversarij à prohibitione Ecclesiæ prohibentis Matrimonium fidelis cum infidieli : sequitur saltem regulariter , non esse novum formaliter inculpabiliter nescire , immo probabiliter , ut patet ex dictis , iudicatur non adesse . Verique poenæ gravissime legibus contra hoc peccatum constituta , ostendunt quidem gravitatem , sed non diversitatem speciem : sicut poenæ constituta in homicidium qualificatum v. g. proditorum , non ostendunt differre specie à non qualificato . Sed , hac saltem nostram prepositi sectande considerandum .

22. Quid de Sodoma cum infidieli ? Respondeo idem videri dicendum , nempe abunde esse si facatur quis commissam à se fuisse Sodomiam , si quidem , ut ex dictis constat , non appetat , unde necessariò derivetur specifica diversitas .

23. Quando quis , cum sit frigidus , vel Eunuchus cum alia peccat , debet fateri se esse talem . Ita Sanchez lib. 9. de Marim. d. 19. num. 6. Ratio est quia tunc , non solum adest malitia fornicationis , sed etiam malitia contra naturam : cum adsit frustratio finis naturalis , id est , finis generationis , atque inutiliter tunc suum , tum fermentum semen à talis frigido provocetur .

24. Quando positive invitatis alios , solicitasque v. g. puellam , cum qua deinde peccas , aliqui sentiunt debere te esse sollicitum explicare te fuisse primum ad alienandum : Sic Io. Sanchez in felicitis d. 1. num. 24. in fine , Delugo de penit. disp. 16. sct. 4. n. 242. ex sententia Vasquez . Sed est contra Thomam Sanchez in Dec. lib. 1. c. 6. num. 14. & contra Bonacinam de Sacramentis disp. 5. q. 3. p. 1. §. 2. diff. num. 19. eadem enim malitia . Hec non tam gravisselt quando , non invitans , cum illa peccas , adhuc enim particeps es ejus peccati . Idem diximus supra cap. 3. §. 1. num. 3. de confabulantibus in Missa . Idemque dic de turpi collocatione , & similibus , neque enim , propter eandem rationem te obligo ad explicandum an primus fueris . Quod si quis sollicitavit , sed vel deinde non processum est ad opus , vel certe , multo post ; debet sane Sacerdoti id subictere , utpote peccatum sollicitationis distinctum ab ipso opere pravo .

25. Quando quis in copula non servat debitum modum , sed vel à latere , vel sedendo , vel præpostere , vel vir succumbente , modis servetur vas naturale ; nec sit periculum effundendi semen extra vas (id quod tamen raro esse solet , quia matrix saltem partem maiorem , seminis

Cap. VIII. Circa VII. & X. Decal præcept.

25

etiam secula omni humana prohibitione. Sic Bonac-

circa primum Decalogi præceptum quest. 6. num. 14. &

alijs postem. Ratio est, quia effe gravis irreverentia

divini cultus, atque adeo ipsius summi Dei notabilis

injuria.

Turpiter concupiscere mulierem dum quis recitat of-

ficiū, non esse mottalem irreverentiam, unde nec ne-

cessario speciatim confessorio aperiendam, judicat, con-

silium, Diana p.6 tr.7 ref. 36. quem lege, nā in de-

bet, ut modo à me dīdīs poterit statuere quid si illar-

um conceperis dum Sacrum facis? Quid dum consecras

et consummas sacrificium? Quid dum fers sacram ho-

mem ad infirmos? Quid dum ministras alteri eandem

Eucharistiam, quid, dum quilibet actu communicat,

vel immediate post, hoc est dum sacras species in se-

habet, & similia nam in his casibus in quibus adver-

sū gravem & quidem peculiare irreverentiam. Sum-

mi Dei, crit mortale sacrilegium in propria specie, se-

qui non item.

¶ Peres quid intelligunt, ad hunc effectum, no-

nig loci faci? Respondō, quāvis ad effectum refu-

si latius faci nomen intelligatur, includatq;

er Sanchez libro 9. de Matrim. d. 15. numero 23. ¶ 42.

non solum Ecclesiam ipsam, Capellaq; suas, sed

etiam Sacrificiū, Monasterium, &c; at ad effectum

confitendi sacrilegij tum in homicidio, tum in fur-

to, tum hic, intelligunt ex Sanchez ibidem à dīcto nu-

mero, pīgēmō terio, sola Ecclesia, & solum Cœmete-

ria hoc est Ecclesia cum suis capellis consecrata, aut

ab Episcopo benedicta, sacris officiis, aut sepul-

ture fidelium depositata.

¶ Denique, adverte duo. Primo ex Delugo disp. 16.

deponit, sed. 12. n. 523. non addere novam sacrilegij

speciem circumstantiam temporis sacri; sive igitur die

filio, sive die Veneris Sancti communissimū fuerit peccatum,

non est necesse eiusmodi temporis in Confessione

meminisse. Nisi forte ex alio capite Deo ciuique cul-

ti irreverentia aliqua notabilis irrogaretur: sic ibid.

num 32. ut si quis v. g. ludos publicos, vel comedias, &

locta pīctacula exhibete in die Veneris Sancti v. g.

veller, id est contra Dei reverentiam, nemo dubitare

dubitare debet.

¶ Secundo ex Filliuc. tom. secundo, tract. trigesimo,

cap. spaino, num. 129. apud Dianam parte 1. tract. sep-

tem, resolutione decima et 7. a. nec ex se superadditur

multis sacrilegij malitia, ex quo quis peccet gestan-

do facias Reliquias. Ratio est quia non videtur tam gra-

vis irreverentia,

¶ Quid si Sacerdos v. g. portans sacram Eucha-

ristiam, vel Primō copulam carnalem dabes, vel

Secundo infamat, seu furaretur, seu quid simile

peccatum pataret? Respondō in primo casu magnam

irreverentiam agnoscō, unde & grave speciale sacrile-

gium, contra Religionem commissum, atque adeo Sa-

credoi subiectum. In secundo tam gravem irreve-

rentiam non video. Nec nouum est non omnia peccata

sequuntur turpitudinem contineare: nam propter eandem

rationem, eum, qui valde impudica ante Altare exer-

cet, modō numero undēcimo, à sacrilegio non libera-

vit, liberamus tamen cum Azor tomo terio, capite

trigesimo septimo, questione decima quinta, alia peccata

non sunt turpitudinem committentem.

S. VI.

De adulterio.

¶ Eritum est coniugatum turpiter peccantem cum

soluta, vel contra debere explicare se esse con-

jugatum: quia tunc adest nova species, nempe Adulte-

rio. Sed quæstio est, An quando coniugatus cum con-

jugata (& idem queritur quando profilius cum pro-

filia) peccat explicandus sit status utriusque, an satis

Paris II.

¶ Utrumque explicandum sit status utriusque, an satis

c pro Ecclesia, ut in ceteris, & maximè in gradibus affinitatis; nihil specie diversum ex hoc necessario infertur: nam præceptum superioris, cum aliquid præcipit, ponit materiam præceptam in ea specie virtutis, ratione cuius illud præcipit: nunc autem Ecclesia abstineri ab illis congressibus præcipit, proper eandem reverentiam coniunctis debitan. Quod deinde gradus ipsi non mutent speciem inde probatur, quia hi nihil aliud inferunt, nisi majorem vel minorem coniunctionem: magis autem & minus non varian^t speciem, etiam in hac re nostra mortali: nisi aliunde probetur esse contra particularē virtutem, vel particulariter contra diversum recta rationis dictamen. Id quod hic, quamvis multi probabilitate invente satagant: nihilominus alij probabilitatem, non inveniri posse contendunt.

Dices. Asterimus hic num. 48 ex probabilissima plurim sententia turpem coniunctionem cum consanguineis non afferre diversitatem specificam necessariò in Confessione explicandam ut diversam ab alia coniunctione strictroris consanguinei; quia licet gravius sit contra unum gradum v. g. contra primum cum matre, quam contra alium V. G. cum consobrina, delinquerre tamen magis, & minus speciem incestus diversam non constituit. Ergo idem obiecte debimus supra lib. hoc 2. c. 5. §. 1. & 2. in iuris illatis contra consanguineos vel affines, atque adeo dicendum fuit, in iuriam illatam Patri vel Fratris non esse diversæ speciei ab iuriis consortis contra ceteros minus propinquos, quia pariter magis, & minus in debito, quod consanguinei contrahunt, non se conviciandi, non afferunt diversitatem specificam.

Respondeo: Certe urget non improbabilitate paritas. Unde probabilitate consequtitur, tum in hac materia de incestu, tum in illa materia de iuria contra consanguineos, vel affines inficta, non esse necessariò explicandam ejusmodi diversitatem, sed sufficere si dicatur: *Ego mibi coniunctis consumelitis affecti.*

49. Dico secundò, Incestum cum coniunctis coniunctione legali, id est coniunctione orta ex adoptione alicuius in filium (qua est inter adoptantem & adoptatum: inter adoptatum, & filios legitimos adoptantis, qui in ejus sunt potestate: inter uxorem adoptati, & ipsum adoptatum: & denique inter uxorem adoptantis, & adoptatum.) Dico inquam hunc incestum non esse explicandum, ut distinctum ab aliis incestibus dicitur in n. preced. & nec necessariò explicandas diversitas illas dictas in proxima parentesi. Ratio prioris partis hujus dicti est ea, quam num. preced. diximus: quia nimis enim Ecclesia propter idem motivum reverentia coniunctis debitam, prohibet ejusmodi congressus. Sic Delugo disp. 16. de punit. scilicet 6. num. 328. Ratio posterioris est similiter eadem, quam ibidem diximus: quia diversitas gradus solum indicat magis & minus in eadem specie.

50. Dico tertio, Incestum cum coniunctis coniunctione spirituali, id est orta ex Baptismo, & Confirmatione (qua est inter baptizantem & baptizatum, inter patrem vel matrem cum ipso baptizato, inter parentes baptizati cum baptizante, & denique inter eosdem parentes baptizati, & patrem, vel matrem: quod idem est respectu in Confirmatione.) Dico inquam cum Sanchez lib. 7. de Matrim. disp. 5. num. 9. incestum hunc esse explicandum ut distinctum ab utroque incestu carnali & legali, predicto in num. 48. & 49. sed non esse necessarium explicare an ex Baptismo, an ex Confirmatione fuerit orta coniunctione: item nec esse necesse explicare an v. g. baptizans vel confirmans peccaverit cum baptizata, an cum matre ejusdem, &c. Ratio primæ partis huius dicti est, quia incestus spiritualis addit circumstantiam Sacramenti ratione cuius reducitur ad genus quoddam sacrilegii. Ratio secundæ, & tertiae partis est, quia semper in praedictis committitur peccatum cum eadem specie, deformitate; esto gravio vel leviore: quia semper est contra eandem rever-

entiam debitam personis, ex intuitu Sacramenti nexis.

51. Huc commodiò reducere possimus duo, quae persint explicanda. Primum circa impedimentum publicæ honestatis. Secundum circa incestum (sobrium). Quoad primum, sciendum est impedimentum publicæ honestatis esse illud, quod oritur ex sponsione futura, valide tamquam initis, nam his initis sursum, ex Sanchez lib. 7. de Matrim. d. 68. & seq. invenimus dirimens Matrimonium inter sponsos sanguineos sponsæ in primo gradu, & contra id potest validè contrahi Matrimonium à sposo vel sibi cum dictis consanguineis. Id etiam impeditur ex Matrimonio rato non consummato, cum addito ex Sanchez ibid. ut si dirimens etiam usque quartum gradum, & etiam si Matrimonium futurum, ex quo cumque capite, præterquam ex sensu.

52. Jam si quis cognoscetet fororen v. g. virorum filiamve suæ sponsæ de futuro; rursus, si cognoscet fororen, aliam ve consanguineam suæ comparverba de praesenti, sed nondum consummato Matrimonio; debetne in Confessione explicari non solum peccatum, sed etiam ejus qualitatem, nempe incestum cum matre, cum forore, cum consanguineo sponso, &c. Respondeo cum Delugo disp. 16. de punit. scilicet 6. n. 13. in certum esse tale peccatum habere modum incestus carnalis: quia est prohibita talis copula per reverentiam coniunctis debitam; quare etiam explicandum. Quoniam vero suprà diximus non esse probabili opinione, in ceteris incestis necessariò explicandos gradus: ita hic ubi incestus oritur ex Matrimonio, consequenter propter eandem initiatam rationem, dicendum erit.

53. Quoad secundum, id ex quo ad Sodomiam pertinet an si quis sodomitice cognoscetet contingendum: vel consanguineam, vel affinem, vel consimilari coniunctione legali, vel spirituali; debeat explicandas coniunctiones, ita ut non fatis sit dicere se Sodomiticam misisse, sed necessariò addendum, se Sodomiticam sum commississe?

Respondeo cum Filiuc. tom. 2. tract. 30. cap. 5. non necessariò si addendum. Ratio quia est ob reverentiam naturalem propinquis debitam, ejusmodi peccatum, tra malitiam Sodomie, habet & malitiam inde. Quapropter enim per hunc incestum Sodomiticum impeditur Matrimonium quia ut impeditur, debet et seminatio in yale naturali; neque per eundem faciunt plena contra incestum latre, penitentia futuratur contra incestum propriè dictum, id est enarratio copula naturali: tamen quia sit contra prædictam rationem, non potest propriam incestus malitiam participare.

54. Major difficultas est, utrum explicandi gradus v. g. sic: *Commisi incestum Sodomiticum cum fratre, & patre, cum consobrino:* An fatis sit dicere: *commisi incestum Sodomiticum:* Respondeo, in nostra sententia probabile non esse necessariò explicandos. Ratio est, quia omnes sunt ejusdem speciei, & solum secundum magis & minus in eadem specie differunt: id quod ut dicitur num. 48. notat quidem maiorem minorem gravitatem, sed nequaquam specie distinctam.

Cap. VII Circa VI I. & IX. Decal præcept. 27
os, &c. frenum vel virg. cum id regulariter procedat ex

§. VIII. De Stupro.

Stuprum est concubitus viri cum virginem fœminam specialiter explicandum: quia non est meta pollutio, sed copula inchoata. Non tamen credo necessariò esse explicandas peculiares partes corporis (nisi fit affectus aliquis particularis, v.g. ad partes pœpatorias, ob Sodomitiam unde & explicandum) materialiter enim se habent, ex Fillio *ibid.* n. 156. Et illa major delectatio, quæ in una ex partibus quantitur, non transcendit speciem malitiae que est in alia.

65. Petet: quando quis habet inchoatam prædictam copulam, necessitate habet exprimere in Confessione se seminasse extra, vel intra vas. Respondeo. Ita: quia extra dispicuntur semen: At intra vas naturale feminæ, non item. Quid in maleficiis, dicam mox à n. 77 & addam utilissimam præxim pto hac re.

58. Ad expedientem Coniunctionem facilius esse
gutinem, quam contrahit stuprator. Dico ergo. Cum
virgo defloratur, ipsa consentiente, nihil nec ei, nec pa-
rentibus debet deflorator. Ita Lessius lib. 1. 10. dub. 1.
At si vel fraudé, vel promissione virginem quis deflo-
rat, tamen teneat vel dotare, vel docere, ac solvere quod
est ibidem.

Si quis se polluat manibus alterius viri, vel fe-
minæ, vel suis aliis quis polluat debet id explicare, pro-
pter cooperationem cum alterius peccato. Immo si tu
tuis manibus pollutas uxoratum, vel Sacerdotum, &c. de-
bes id explicare: quia cooperaris ad Adulterium, vel sa-
cilegium; juxta ea quæ dixi cap. 1. §. 2. de scandalon. 100

§. IX. De Raptu.

IN duabus differt Raptus à stupro. Primo, quia stuprum semper est cum virginie, at Raptus est de quacumque muliere, immo etiam pueru qui sane Raptus omnium stupratus.

Secundo, stuprum solum dicit violentiam, vel ad

promisi. Sic ibidem.

clerigium juxta ea quae aix cap. i. §. 2. ut faciat manu. n. 100
At si te suis manibus alius polluat; patrum reperit, ex eodem Filliue, ibid. pro tuo peccato Contra Castitatem, quod ille fuerit vir, vel feminam. vel Sacerdos: tunc enim (si aliud non addit) se habent illæ manus ut meritorum instrumentum, & solum ad eum cooperatio cum alterius te polluentis peccato; ut dictum est c. i. §. 20. n. 69. De hoc vide vindicationem meam l. i. in Dec. c. 7. §. 1. a. n. 5. vel in calce operis.

sumum stravidem : at Raptus , præter violentiam , addit abductiōnē . Ita Filliū . tom . 2 . tract . 36 . cap . 6 . est enim Raptus peccatum luxuria , quo persona aliqua abducitur cum violentiā ad turpem actum cum ea excepit . Ad dīcitur malitiām contra justitiam ; atque adeo specia-
liter confitendum .
61 . Abductio sponsæ de futuro ; ut irem sponsæ de
præliti , id est contiguis per duos menses ante consum-
mationem Matrimonij , ad quod consummandūm præ-
dictum est . Ita sibi sponso sibi sponso

S. X. De Peccato contra naturam.

61. *V*ariorum sunt species, & quidem distinxit, aperte
quidem ex Filliis. tratt. 30. cap. 8. num. 142 quia
habent turpitudinem, si non physice diversam, quia omnes
prodigunt semen sine spe generationis; certe, ex
retra hominum estimatione, diversitas moraliter. Mollis-
tis, Sodomia perfecta, Sodomia imperfecta, Bestialitas
ad quam reducitur congressus cum Dæmone. De singu-
lis aliquid breviter delibamus.

62. *S*i sit in vase debito i[n]naturalis si sit in loco, seu vase
non debito.

63. Sed hic est quæstio, quandonam mutua procura-
tio pollutionis inter matres, vel inter feminas debeat
dici. Hollolites, quando Sodomia?

Respondeo cum Cætan. *ibid.* quando ex affectu ad
personam adeat concubitus, si sit inter indebetum se-
xum, hoc est inter viram & vitrum, feminam & faemina-
num; tunc est Sodomia. Quando vero est mutua pollutio

Mollities.
Est pollutio voluntaria sine coniunctione corporum; sicut ut definit S. Thomas 2. 2. quesit. 2. artic. 11. & ibid. Cantic. est peccatum contranaturam, per quod voluntaria pollutio procuratur; extra concubitum, causa explenda detectio nis venter. Si quis tamen dum se polluit coniunctus, vel cogiter morose in aliquam aliam speciem, v.g. in adulterium, incestum, &c. contrahit eandem malitiam quam cogitat, adeoque confitendam. Ita Filliac. tract. 30. f. 8. n. 34.

63. Inanimatum instrumentum, quo quis se polluat, non facit mutationem speciei, ut supra. c. 1. 6. 10. de me-
diis quae assumuntur ad peccandum, universaliter dixi-
mus. Dixi (inanimato) nam si animato; ut si manibus al-
terius, &c. fiat, iam nunc fundo.
64. Siquis se pollueret inter brachia, covenientes

Parte II. *Quædam inter brachia, coxendices, scilicet ex concubitu cum affectu ad indebitum sexum.*
C 2 Confucius

Confermo, quia foemina cum foemina non alio modo commiscetur, nisi per dictum concubitum cum effusione foemini, & non intra vas praeposterum. Inter illas enim non potest esse copula propria; sed si ipsa foeminae commisceant corpora ex affectu solam se polluendi, id est explendae libidinis; est mollities: si ex affectu ad debitum lexum; est Sodomia.

70. Seic Graphium cap. 90. n. 11. ex Navar. cap. 23. n. 249. sentire, ad copulam sodomitacum requiri effusione foemini intra vas naturale. Sed mihi haec sententia non placet. Primo quia, ut dicebam, sic inter foeminae & foeminae non esse Sodomia. Secundum quia talis concubitus ex affectu indebitus sexus, cum effusione foemini extra vas, non est Mollities: quia haec est pollution ex affectu explendae libidinis, ut supra diximus: ergo est Sodomia.

71. Solum igitur sententia Graphij est vera, quoad peccatas, & reservationem, si quando Sodomia est peccatum reservatum: peccata enim, & reservatio, cum sint odiosa; restringuntur ad Sodomiam principalem, & maxime notam, & undeque certam.

72. Ex his ergo collige, cum vir cum viro, vel foemina cum foemina peccant per dictum concubitum; satis est in Confessione dicere se exercuisse Sodomitam: sine necessitate dicendi an semen intra, an extra vas emiserint. Quid dicendum quando vir praeposterè foeminae cognoscit, & semen extra vas dispergit, dicam mox, cum de Sodomia imperfecta.

73. Vnum denique hic adverte, in Sodomia non satis esse dicere, Sodomitam commisisti, sed explicandum insuper, an, quis fuerit Agens, an Patiens. Ita Delugo disp. 16. sct. 4. n. 243. Ratio est, quia Agens committit pollutionem: quam patiens non eo ipso, quod patiens est, committit.

De Sodomia cum affine, vide §. 7. 54.
De Sodomia uxorata, vide §. 6. n. 45.
De Sodomia cum infidele, vide §. 4. n. 22.
De Sodomia cum Virgine: vide §. 8. n. 56.

Sodomia imperfecta.

74. Sodomia imperfecta, quam alij vocant innaturalem concubinum modum, est peccatum contra naturam, per quod vir cum foemina concubit extra vas naturale. Est species distincta à Sodomia perfecta; adeoque speciarum in Confessione exprimenda: perfecta enim procedit ex affectu ad indebitum sexum: haec vero procedit, non ex affectu ad indebitum sexum, sed licet ad debitum, tamen ad partem innaturalem.

75. Sed quid dicendum, si quis se polluat inter ceteras partes foeminae, coxendices, brachia, &c. Respondeo, de hac re dictum supra n. 64. Illud hic sive regole, sive addit. Si primò, sit concubitus ex affectu ad personam ipsam, sexumque foemineum; est copula fornicaria sive adulterina, sive incestuosa juxta conditionem personæ, atque ad eum aperiendu. Si secundò, sit concubitus ex affectu ad praeposteras partes, est Sodomia imperfecta, de qua agimus, ac similiter aperiendu. Si tertio denique, sit sine concubitu, sed merè ad explendam libidinem; est Mollities, ex se explicanda.

76. Si quis tamen fateatur absolute concubinum cum foemina; regulariter intelligitur huius ex affectu ad personam primo modo, non vero secundo, vel tertio, nisi aliud expressè fateatur. Ratio est quia intelligitur illum concubinum factum esse more ordinatioem autem ordinariis est, ut vir cum foemina commisceantur ex affectu ad sexum foemineum. Vnde vides multum differre hunc concubitum viri cum foemina, ab eo concubitu viri cum viro, vel foeminae cum foemina: ille enim est Sodomitica quia non potest esse ex affectu ad copulam naturalem: hic non est Sodomitica; quia quando vir cum foemina miscetur; semper regulariter est ad copulam naturalem.

77. Hic universaliter pro omnibus peccatis luxuriaz velum diligenter pernotes. Haec à nobis dicta esse

ad dandum veram harum rerum essentiam: Confessio praxi Confessario expediet tot minutias nequaque interrogare. Audi Filiucium, in Inferni, brevi pro Confessione cap. I. circa initium. Prudens, inquit, esse Confessio debet in exiguae dies causé circumstantiis sexti preparatoris ad actum consummatum, modo minutias necessarias, ne se vel penitentem excite ad aliquationem Audi Coninch, disp. 7. de Sacram. dub. 7. Praefat aliquando Sacerdotem minus perficie posse patiens intelligere, quam vel illi vel sibi aliquod datum creare, & esse nimium. Audi Angelum V. interrogations, num. 1. Confessio, inquit, mulier quod futura extra vas debitur: non querat postea Confessio in quo loco, vel quomodo & huiusmodi, sciri faciat. Nam qui cotius sunt contaminatores quam Confessio Vide Fagund. præcep. Eccl. 2. lib. 4. cap. 2. num. 8. Hinc bonus in examen Eccl. 2. lib. 4. cap. 12. quæst. 11. Deo disputat. 16. de penitent. sct. 14. num. 59.

Bestialitas.

78. Bestialitas est Concubitus cum re animata, ejusdem specie cum homine. Huc reducitur concubitus cum Dæmoni; quia adhuc ille non est ejusdem homini specie, triamfati assumat formam hominum. Thom. 2.2. q. 52. art. 11. In hoc crimen non est etiam explicandum genus animalis, sive sit equus sive equa, sive ovis, sive gallina: semper est enim talis specie mortalis deformitas. Ita Filiucius, trahit 30. & 31. At si sit concubitus cum Dæmoni, debet id exprimere idem ibid. num. 161. quia superadditur peccatum contrareligionem, id est commercium cum Dei, quod est quod omnium nequissimum iniurico.

Nota insuper exprimi in confessione oportet, Daemon fuerit sub forma foeminae, vel viri, vel sub forma talis conjugati, vel talis monialis, profusa, vel ibid. Ratio est, quia tunc, præter Bestialitatem, affectus ad talen.

CAP V T VIII.

Circa Septimum, & Decimum Decimum præceptum.

S. I. De Furto communi, Rapina, & Damno da-

1. Secundo probabilem opinionem, docentes cunctantias in eadem specie aggravantes non confitari exprimendas: Dico cum Delugo disp. 16. sct. 3. num. 12 f. satis esse si futrum fateri debet dicere: Furum in materia gravi commisi: at non potest dicere de furium v. g. decem, cum fatus futurum, octo, vel quindecim: quia sic non explicates fatus quod commisisti; sed aliud, quod non commisisti. Quis te de præcisa quantitate interrogat Confessio, videndum forte ad quid tenearis; quod refutandum vel quo ad aliam obligationem; illam tenere expiri: Sic ibid. num. 123. quia is habet Ius ad interrogandum penitentem de omnibus, quæ ad suæ salutem ut mæ conductore possunt ut diximus cap. 1. §. 1. 5. 6. & deinceps cap. 10. §. 2. num. 38.

2. Si quis publicum Magistratum gressus fatus v. g. Index, Gubernator, &c. debetne explicare se talen quando furcum illud afferat Confessario? Delugo deo cum Delugo disp. de penit. 16. sct. 4. 180. publiciliter non debere: quia manus, quo fungitur, tamen cuius impedit tenetur farta in Civitate, non videtur re hac novam speciem superadere. Nam sic citius Sacerdos v. g. aliquem percutiat; non obligatur exercere se, cum esset Sacerdos, hominem percutuisse: sed enim indecens magis sit a te, cum sis Sacerdos aliquem percuti, tamen nova species non non additur.

3. Rapina specie à furto differt: ita idem